

הכנסת השש-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת:
 רשף חן
 רוני בריזון
 יגאל יאסינוב
 אילן ליבוביץ
 אהוד רצאבי
 מל פולישוק בלוד

197/פ

הצעת חוק לבדיקה ולטיפול בקטינים נפגעי עבירות מין, התשס"ד-2003

הגדרות 1. בחוק זה -

"בדיקה טיפול" - טיפול, לרבות בדיקה גניקולוגית, בדיקה רקטלית, וכן בדיקת הריון, בדיקת דם, ובחינה חזותית של גופו העירום של אדם טיפול למניעת מחלות והריון, וכל טיפול או בדיקה הדרושים לקטין כתוצאה והכל בקשר למהאירוע בו בוצעה בו לכאורה עבירת מין;

"הורה" - לרבות אפוטרופוס;

"חוקר ילדים" - כמשמעותו בחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) התשט"ו-1955¹;

"טיפול" - טיפול למניעת מחלות והריון וכן טיפול רפואי הדרוש לו כתוצאה מאירוע בו בוצעה בו לכאורה עבירת מין;

"מוסד רפואי" - בית חולים או מרפאה כמשמעותם בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940²;

"עבירת מין" - עבירה מן העבירות המנויות בפרק י', סימן ה' לחוק העונשין התשל"ז-1977³;

"עובד סוציאלי" - עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים התשנ"ו-1996⁴, המשמש כעובד סוציאלי במוסד רפואי;

"פקיד סעד" - פקיד סעד שהתמנה על פי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960⁵ (להלן - חוק הנוער) או על פי חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969⁶ (להלן - חוק הסעד);

"רופא" - רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976⁷

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 96.

² אזכור פקודת בריאות העם

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 152.

⁵ ס"ח התש"ך, עמ' 52.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132.

"רופא מומחה" - רופא שהוא בעל תואר מומחה כמשמעותו בתקנות הרופאים (אישור תואר מומחה ובחינות) התשל"ג-1973⁸

"רופא נשים" - רופא מומחה ביילוד ובגינקולוגיה או רופא המתמחה לשם קבלת אותו תואר, בפיקוחו של רופא מומחה כאמור;

"רופא ילדים" - רופא מומחה ברפואת ילדים או רופא המתמחה לשם קבלת אותו תואר בפיקוחו של רופא מומחה כאמור.

2. בדיקה וטיפול בקטין ללא ידיעת והסכמת הורה
- א. על אף הוראות כל דין, ניתן לבדוק קטין ולטפל בו אף ללא ידיעת או הסכמת הורה, אם נתמלאו כל אלה:
- (1) הקטין, או אדם אחר המלווה את הקטין, טוען כי הקטין נפגע מעבירת מין או קיים חשד כי הקטין נפגע מעבירת מין;
 - (2) הקטין ביקש שלא להודיע על כך להוריו, והתנגד למסירת הודעה כאמור גם לאחר שהעובד הסוציאלי של המוסד הרפואי שוחח עמו על אפשרות זו ועל חשיבותה; או שרופא קבע כי כתוצאה מהפגיעה בו לא ניתן לברר את דעתו של הקטין ועובד סוציאלי אישר בכתב כי לפי שיקול דעתו טובת הקטין מחייבת שלא ליידע את הוריו על דבר ביצוע הבדיקה או הטיפול;
 - (3) רופא, בנוכחות עובד סוציאלי (להלן "הצוות") מסר לקטין מידע סביר הדרוש לו כדי להחליט האם להסכים לבדיקה ולטיפול המוצעים, באופן שיאפשר לו הבנה של המידע לשם קבלת החלטה בדרך של בחירה מרצון ואי תלות, והודיע לו על זכותו שלא להסכים לבדיקה או לטיפול, ועל הסיכונים הבריאותיים וההשלכות של אי הסכמה כאמור;
 - (4) הצוות נוכח כי הקטין הבין את ההסבר שניתן לו;
 - (5) אם מלאו לקטין ארבע עשרה שנה - הוא נתן את הסכמתו מדעת כמשמעותה בסעיף 13 לחוק זכויות החולה, לביצוע הבדיקה או הטיפול;

ב. לא ייערך וינתן בדיקה וטיפול ללא אישור הורה, בקטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה שנה, או שהוא מפגר כהגדרתו בחוק הסעד, או שלא התקיים לגביו האמור בסעיף קטן (א)(4), או שרופא קבע כי כתוצאה מהפגיעה בו לא ניתן לברר את דעתו, אלא אם כן התקיימו גם שני אלה:

- (1) הצוות, בצירוף בתיאום עם פקיד סעד, (להלן - הצוות המורחב) אישר כי טובת הקטין מחייבת שלא ליידע את ההורים או לקבל את הסכמתם;
- (2) הקטין לא מתנגד לעריכת הבדיקה או למתן

⁷ דמ"י תשל"ז, עמ' 594; ס"ח תשס"ב, 97.

⁸ ק"ת תשל"ג, עמ' 1924; תשס"ג, 413.

כך לפקיד סעד ;

ג. פקיד הסעד שקיבל דיווח לפי סעיף זה יעריך צרכיו של הקטין וישקול את המשך הטיפול הדרוש לו לשם שמירת שלומו הפיסי והנפשי ומילוי צרכיו, והכל בהתאם למצב הקטין, גילו, מידת בגרותו ותוך התחשבות ברצונו.

סודיות | 6. על מידע רפואי הנוגע לבדיקה או לטיפול שבוצעו בקטין לפי חוק זה, יחולו הוראות חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996¹⁰ ובלבד שאם בוצעו בקטין בדיקה או טיפול ללא הסכמת הורהו לפי חוק זה – לא יימסר להורה מידע עליהם.

עקרונות | 7. א. בבדיקה וטיפול בגופו של קטין לפי חוק זה, ייעשה בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מירבית על כבוד האדם של הקטין, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של פגיעה, אי נוחות, וכאב. | בדיקה וטיפול

ב. בבדיקה וטיפול בגופו של קטין לפי חוק זה, ייערך, במידת האפשר, בידי בן מינו.

ביצוע | 8. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה ורשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לתקנות, לביצועו, בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה.

דברי הסבר

חוק זה מטרתו להסדיר את דרכי הבדיקה והטיפול הנערכים בקטינים ובקטינות נפגעי עבירות מין, במצבים בהם הקטינים אינם מעוניינים לערב את הוריהם בבדיקה ובטיפול, או שטובת הקטינים מחייבת שהוריהם לא יעורבו כאמור.

עם התרחשות פגיעה מינית בקטינה או בקטין, קיימים צורך וחשיבות בעריכת בדיקות ואבחון של מצבם הפיסי והנפשי של הנפגעת או הנפגע. מטרת הבדיקות לאבחן את המצב הרפואי של הקטינים ואת הצורך, במידה וקיים, במתן טיפול רפואי או נפשי בעטיה של הפגיעה. כמו כן, נדרשות בדיקות לשם איסוף ראיות אשר יאפשרו את ההליך הפלילי הכרוך בפגיעה ובהעמדתו לדין של הפוגע.

על פי המצב החוקי הקיים כיום, נדרשת הסכמת הורי הקטינים לשם ביצוע בדיקה וטיפול כאמור בקטינים אלו (זאת בהתאם להוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב – 1962). אמנם, ברוב המקרים בהם מתרחשת פגיעה בקטין או בקטינה, והנפגע או הנפגעת מגיעים לבדיקה או טיפול כאמור, ההורים מעורבים בהליכים ואף נותנים את הסכמתם לדבר, וכמובן, שבמערכת יחסים תקינה בין הורים וילדים, הדבר חשוב ורצוי,

¹⁰ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327

